

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Vécsy László*
Cím: *Eltűnnek a fehér méreg pesti rabszolgái*
Forrás: *Tolnai Világlapja*

Bp.
(Hely)

1939. VII. 14.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

T

351.74

Hely

Idő

"1939"

Személy

Helvénym

351.74: 613.83

ELTŰNNEK A FEHÉR MÉREG PESTI RABSZOLGÁI

HOGYAN DOLGOZIK A FŐKAPITÁNYSÁG KÁBITÓSZERELLENŐRZŐ DETEKTÍVCSOPORTJA

A budapesti rendőrség egyik legfiatalabb, legeredményesebb működő osztálya, a kábítószerellenőrző csoport mostanában jubilált. Öt esztendő fennállását ünnepli meg a m. kir. belügyi kormányzat 262/1934. számú rendeletével megszervezett, különleges rendőri szerv. Mindössze öt esztendője, alig hatvan hónapja dolgoznak a fővárosban a Veress Pálné uccal közigazgatási rendőri főcsoport keretében felállított kábítószerellenőrző osztály detektívjei, de munkájuk nyomán máris alaposan megirgult — a nem hivatalos statisztika adatai szerint egyharmadára csökkent — a pesti morfinisták, kokainisták és ópiumélvezők állványa, a közönséges bűncselekmények elkövetésére oly veszedelmesen hajlamos, közártalmú tábora.

A kábítószerrel, illetve az ezzel kapcsolatos jellembeli elváltozások szoros rokonságban vannak a bűnözéssel. A pusztító hatású méreg rabszolgái, ahogy szenvedélyük mindinkább elhatalmasodik rajtuk, átlag két-három hónap alatt elvesztik állásukat: annyira és ilyen rohamosan csökken bennük a munkára való készség és a munkaképesség. Ahogy keresete megszűnik, a közben megfogyatkozott erkölcsi érzékével nem tud többé ellenállni a csábításnak, hogy bármi áron, akár milyen erőszakos vagy körmonfont bűncselekmény elkövetése útján szerezzék meg magának az annyira sóvárgott fehér mérget vagy az ennek meg-

vásárlásához szükséges pénzt. S ezzel elindult a lejtőn, az alig pár hónappal előbb még életerős, egészséges, munkás és becsületes ember egyszerre szokásos bűnözővé, a társadalom ellenségévé, közártalmú, testileg és lelkileg egyaránt beteg páriává szűlyed.

Egyrészt ez ellen a veszedelmes és a bűnöző alvilágban egész különleges helyet elfoglaló, közártalmú bűntettes réteg, másrészt a pusztító mérgecsenvedély terjedése ellen vette fel a harcot az előbb említett rendelettel új rendőri szerv, hivatalos nevén: „Kábítószerrel Ellenőrző Országos Központi Hatóság”. Ez az új bűnüldöző rendőri ügyosztály 1934 tavaszán kezdte meg működését, amely kétirányú: egyrészt rendőri tevékenység, másrészt közigazgatási eljárás.

A jubiláló rendőrségi csoport öt esztendő munkájára és az elért eredményekre vonatkozó adatokról az egész kriminalisztikai kérdés egy leghivatottabb szakértője, a főkapitányság egy magasrangú tisztje a következőket mondotta Tolnai Világlapja krónikásának:

— Magyarországon a kábítószerrelvezet káros és kóros szenvedélye nem terjedt el olyan veszedelmes mértékben, mint a nyugati vagy keleti államokban, így különösen Franciaországban és Bulgáriában. Hogy mi az oka ennek, azt nehéz lenne meghatározni, de tény az, hogy Franciaországban, amely

1916 óta már hatóságilag védekezik a narkóziszeretek fogyasztásának hínáros szenvedélye ellen, ijesztő az erre vonatkozó, hiteles statisztika adathalmaza. Ugyanakkor Bulgáriában állítólag tíz titkos gyár foglalkozik a heroin nevű méregpor előállításával és a hatóság tehetetlen a kábítószerrelvezet járványszerű, gyors terjedésével szemben. Ennek ellenére a magyar hatóságok közel három évtized óta üldözik a kábítószer-csempészt és narkóziszeretek fogyasztását is. Már 1912-ben esatlakozott Magyarországon a kínai kormány kezdeményezésére Hágában összehívott nemzetközi értekezlet határozatához, majd kilenc évvel később, 1921-ben az erre vonatkozó egyezményhez. Ugyanígy 1925-ben és 1931-ben is aláírta a magas kormány a genfi korlátozó egyezményeket. Ezeknek a törvénybe írt határozatoknak végrehajtását jelentette azután 1934-ben a már említett központi szerv felállítását.

— A rendelet és az ezt megelőző 1930. évi XXXVII. törvénycikk nemcsak a narkóziszereteknek hatósági engedély nélküli gyártását, behozatalát, terjesztését vagy kivitelét üldözi, de súlyos büntetéssel sújtja azokat is, akik készletben tartják vagy recept nélkül eladják a fehér mérget. Meghatározza a törvény pontosan a fehér mérget is, amelyek eszerint a következők: nyers ópium, gyógyópium, morfin, heroin, eucodol, dicodit, dilandit, thebain, nyers kókalevél, a kokain, ekgonin, az indiai kender gyantája, valamint a felsoroltaknak keverékei és preparátumai. A legközelebbi jövőben kiadandó új rendelet ezenkívül a fehér mérgekhez fogja sorolni a codeint és dionint is, főképp azért, mert a morfinisták ezt pótszernek szokták alkalmazni, valamint azért, mert ezekből az anyagokból a legveszedelmesebb kábítószer egyikét, a diacethylmorphint lehet előállítani.

— Nálunk legfőképp a morfin, elvéve az ópium, de leginkább a kokain élvezete terjedt el. A statisztika szerint elsősorban orvosok és gyógyszerészek, továbbá ápolónők és a kórházi személyzet tagjai lettek a fehér méregpor rabszolgái, elsősorban azért, mert ezeknek volt leginkább módja hozzáférni a tiltott narkóziszeretekhez. Az alacsony társadalmi osztályokban a „kokó” rabjait különös tisztelettel veszik körül, mert azt tartja a közhit, hogy a narkóziszeret merészebbé és tetterősebbé formálja használóját. Az alvilág bűnözőelemei között igen sokan a nehezebb bűncselekmény elkövetése előtt kábítószerrel használják, hogy merészebbekké legyenek a bűn végrehajtásakor.

— A kábítószerhasználatlalt kapcsolatos bűnözés szinte mindennapos esete, hogy a fehér méreg rabszolgája orvosi receptet hamisít, vagy orvosnak adja ki magát és így csal ki narkóziszeret a gyógyszerésztől. De a lopástól, betöréstől, sőt gyilkosságtól sem riadnak vissza a kokainisták és morfinisták, csak hogy beteges szenvedélyük eszközét megszerezzék és fehér mérreghz jussanak. Gyakorlatomban előfordult egy morfinista orvos, aki kileste az alkalmat, amikor csak egyetlen ember tartózkodott a gyógyszerháznál, akkor lépett be a helyiségbe és egy gramm aszpirint kért. Azután kijelentette, hogy mingyárt be akarja venni a gyógyszert s amikor a kiszolgáló kiment egy pohár vizért, ezt az alkalmat ragadta meg, hogy a nyitvalévő mérgecseregyéből morfiumot lopjon. A tolvajt végül úgy leplezték le, hogy véletlenül az uccáról meglátta valaki a fosztogatást, lármát ütött és a megtevért orvost elfogták.

— Hogy milyen veszedelmes gyorsasággal terjedhet a narkóziscsenvedély, arra beszédes példa egy svájci jellegzetes eset a közelmúltból. Zürich egyik legelőkelőbb városnegyedében volt egy dohányárú házaspár.

Józan életű, dolgos fiatalemberek voltak, akik szépen haladtak a vagyonosodás útján, amíg a fiatal asszony egy napon, egy színésznő-barátnője unszolására, kíváncsiságból, meg nem kóstolta a kokaint. Észre sem vette s már a rabjává lett a fehér méregnek s mivel a kokainistáknak jellegzetes tulajdonsága, hogy másokat is rábírnak a szenvedélyre, csakhamar férjét is kokainistává tette. Hamarosan mind a kettőn annyira a beteges szenvedély hatalmába kerültek, hogy üzletük legtöbbnyire zárva volt, mert ők kokainmámorban fetrengtek. Hogy mégis elkerüljék az anyagi végromlást, megkérték az ugyanazon házban lakó kocsmáros szép, fiatal, alig 16 esztendő leányát, szolgáljon ki helyettük az üzletben. Egy hét sem telt el, már a fiatal leány is kokainista volt, sőt lassanként tekintélyes számú lovagját és udvarlóját is rászoktatta a fehér méregre. Záróra után a dohányáruda hátsó szobájában valóságos kokainorgiákat rendeztek, úgyhogy a rendőrség is felfigyelt rájuk. Ezzel a titkos kokainklubot a kocsmakülönszobájába helyezték át. A vendéglőben történetesen a szomszédos gépgyár tisztviselői és munkásai gyakran megfordultak, sőt a közeli főposta és pályaudvar alkalmazottai is törzsvendégei voltak és a kokainjárvány ezek között is olyan mértékben kezdett terjedni, hogy hat héttel később egész sereg embert bocsátottak el állásukból, mert szenvedélyük munkaképtelenné tette őket. Egy súlyos vasúti szerencsétlenséget, amelyet az egyik kokainistává lett váltóőr figyelmetlensége idézett volna elő, az utolsó pillanatban, a véletlen akadályozott meg. Amikor a megindult vizsgálat leleplezte a kokainbarlangot, már az egész környék meg volt fertőzve. Megállapítást nyert, hogy a kokainistáknak ez a veszedelmes arányú főfészke alig három hónap alatt alakult ki: mindössze ennyi ideje volt, hogy a fiatal asszony kíváncsiságból megízlelte a fehér mérget.